

1 Ange de olika tidsfrister som finns i civilrättsliga mål.

Ur förfarandemässig synvinkel är den processuella tidsfristen, generellt sett, det tidsintervall inom vilket vissa processuella åtgärder måste vidtas eller är förbjudna. De tillämpliga bestämmelserna finns i artiklarna 180–186 i lag nr 134/2010 om civilprocesslagen, i dess på nytt offentliggjorda, ändrade och kompletterade lydelse (i kraft från och med den 15 februari 2013).

De olika slags tidsfrister som tillämpas inom civilprocessen är alla klassificerade utifrån deras definition, det vill säga om det rör sig om rättsliga tidsfrister, domstolstidsfrister eller konventionella tidsfrister (oavsett slag). Rättsliga tidsfrister är sådana som uttryckligen anges i lag, och de är i princip fastställda på ett sådant sätt att de inte kan förkortas eller förlängas av domaren eller parterna (t.ex. den fem dagar långa tidsfristen för delgivning av en stämning). Som ett undantag medger lagen förlängning eller förkortning av vissa rättsliga tidsfrister. Domstolstidsfrister är sådana som domstolen fastställer vid avgörandet av mål för parternas inställelse, förhör av vittnen och hantering av annan bevisning, det vill säga handlingar, sakkunnigutlåtanden och så vidare. Konventionella tidsfrister är sådana som kan fastställas av parterna när tvister prövas, och kräver inget godkännande från domstolens sida.

Processuella tidsfrister är, beroende på typ, tvingande (påtagliga) och prohibitiva (möjliga att uppskjuta). De förstnämnda är sådana inom vilka en viss processuell åtgärd måste vidtas (t.ex. tidsfrister inom vilka ett överklagande måste inges – överklagande, kassationsöverklagande osv.). De sistnämnda tidsfristerna är sådana inom vilka processuella åtgärder är förbjudna enligt lag.

Ett annat kriterium som används vid klassificering av tidsfrister rör vilken påföljd som är tillämplig om tidsfristerna inte iakttas, beroende på om tidsfristerna är absoluta eller relativa. Om absoluta tidsfrister inte iakttas kommer de processuella åtgärdernas giltighet att påverkas i slutändan. Om relativa tidsfrister inte iakttas måste inte detta innebära att de processuella åtgärderna ogiltigförklaras, men det kan medföra att disciplinära eller ekonomiska påföljder tillämpas gentemot de felande parterna (tidsfrist för avgörande, tidsfrist för förberedelser osv.).

När det gäller tidsfristernas varaktighet kan denna anges i timmar, dagar, veckor, månader och år, och denna klassificering ges även i artikel 181 i civilprocesslagen. Dessutom finns det särskilda fall när lagen inte särskilt föreskriver en viss typ av tidsfrist (timmar, dagar osv.) utan en viss tidpunkt för vidtagandet av den processuella åtgärden (t.ex. invändning mot verkställighet som kan inges fram tills den sista verkställighetsåtgärden vidtagits). I andra fall kan lagen föreskriva att åtgärden bör vidtas "utan dröjsmål", "snarast möjligt" eller "omgående".

2 Lämna en förteckning över de dagar som enligt ert lands lagstiftning är helgdagar, i enlighet med rådets förordning (EEG, Euratom) nr 1182/71 av den 3 juni 1971.

Enligt rumänsk lagstiftning är alla lördagar och söndagar icke arbetsdagar, vilka kompletteras av dagar som betraktas som allmänna helgdagar: 1–2 januari (nyår), 24 januari (dagen för de rumänska furstendömenas förening), påsk – två dagar beroende på kalenderdatum (inklusive långfredagen), 1 maj (arbetarrörelsens dag), 1 juni (barnens dag), pingst – en dag beroende på kalenderdatum, 15 augusti (Marie himmelsfärd), 30 november (Sankt Andreasdagen), 1 december (nationaldagen), 25 och den 26 december (jul).

3 Vilka är generella reglerna om tidsfrister i civilrättsliga förfaranden?

De generella reglerna om tidsfrister är de som anges i artiklarna 180–186 i civilprocesslagen.

4 Om en handling eller en formalitet ska företas inom en viss tidsfrist, när börjar då denna tidsfrist löpa?

Varje tidsfrist har en start- och en sluttid och en viss tid däremellan.

När det gäller starttiden anges det i artikel 184.1 i civilprocesslagen att tidsfristerna inleds det datum då de processuella åtgärderna delges, om inte annat föreskrivs i lag.

Det finns också fall där tidsfristerna kan inledas genom processuella åtgärder som är likvärdiga med delgivning ("ekvipollensfall"). Delgivning av en processuell åtgärd som inleder tidsfrister ersätts därmed, i vissa fall, med andra förfaranden som innebär att tidsfristen inleds (t.ex. begäran om att motparten ska delges den processuella åtgärden, överklagande eller delgivning av exekutionstitel).

Som ett undantag till den allmänna regeln finns även fall där tidsfristerna inleds vid andra tidpunkter än vid delgivningen, nämligen från och med avgörandet (där preskriptionstidens slut fastställs, som ett tillägg till domen), från och med medgivandet av bevisningen (för ingivande av begärda belopp eller förteckningar över vittnen inom fem dagar) och från och med offentliggörandet av vissa handlingar (för meddelande om försäljning av en byggnad inom fem dagar).

Fullbordandetiden är den tidpunkt då tidsfristen löper ut. Det förfarande för vilket en tidsfrist fastställts kan inte längre genomföras efter denna tidpunkt (tvingande tidsfrister). Fullbordandetiden kan också avse den tidpunkt då rätten att genomföra vissa processuella åtgärder uppstår (för prohibitiva tidsfrister).

5 Kan det sätt på vilket en handling har delgetts påverka eller ändra den tidpunkt från vilken en tidsfrist börjar löpa (dvs. delgivning genom stämningsman eller per post)?

Tidsfristerna löper i ett sträck och i princip utan någon möjlighet till avbrott eller tillfälligt upphävande från det att de börjar löpa till det att de fullbordats. Hinder till följd av en omständighet som parten inte råder över – i enlighet med artikel 186 i civilprocesslagen – är dock ett skäl till att avbryta en processuell tidsfrist. Det finns även andra särskilda omständigheter som motiverar avbrott (t.ex. avbrott i tidsfristen för överklagande – artikel 469 i civilprocesslagen). Samtidigt föreskrivs det i lagen att en processuell tidsfrist även kan upphävas tillfälligt (liksom preskriptionstider – artikel 418 i civilprocesslagen). Om tidsfristen avbryts enligt artikel 186 i civilprocesslagen, efter att hindret inte längre föreligger, inleds en fast tidsfrist på 15 dagar, oberoende av längden på den avbrutna tidsfristen. Vid tillfälligt upphävande kommer tidsfristen att fortsätta löpa från den tidpunkt då det tillfälliga upphävandet skedde. Dessutom kommer den tid som gått före det tillfälliga upphävandet av tidsfristen att läggas till.

I enlighet med artikel 183 i civilprocesslagen anses tidsfristen ha respekterats om rättegångshandlingen har ingetts inom den rättsliga tidsfristen per rekommenderat brev till ett postkontor, ett expressbud eller en särskild kommunikationsavdelning, eller via fax eller e-post. Tidsfristen anses också ha respekterats om en berörd part inger en handling inom den rättsliga tidsfristen till en militär enhet eller administrativ avdelning på den ort där parten hålls i förvar. Bevis för det datum då den berörda parten ingav handlingen utgörs av mottagningsbevis från postkontoret samt registrering eller attestering av expressbudet, den särskilda kommunikationsavdelningen, den militära enheten eller den administrativa avdelningen på den ort där parten i fråga hålls i förvar, samt uppgift om datum och tid för mottagande av fax- eller e-postmeddelandet i domstolens mottagande dator eller fax.

6 När börjar en tidsfrist att löpa om datumet räknas från händelsen?

I enlighet med artikel 181 i civilprocesslagen beräknas tidsfrister som uttrycks i dagar enligt ett särskilt system, nämligen utifrån antalet "fria" dagar (dvs. inte den dag då tidsfristen inleds – *dies a quo* – och inte den dag då tidsfristen upphör – *dies ad quem*). Tillämpliga regler är de som anges i anslutning till starttiden i avsnitt 4.

Tidsfrister som uttrycks i dagar beräknas alltid i antal hela dagar, men handlingen kan endast lämnas in under domstolarnas arbetstider. Handlingen kan dock i stället skickas per post. I så fall anger posttjänstemannen vilket datum och på vilket sätt mottagaren delgetts. Se även svaret på fråga 4.

7 När börjar en tidsfrist att löpa om den är angiven i dagar? Avser antalet dagar kalenderdagar eller arbetsdagar?

Om en person måste vidta åtgärder eller delges en handling måndagen den 4 april 2005 och måste svara inom 14 dagar från delgivningen, innebär detta att personen i fråga måste svara före

måndagen den 18 april (räknat i kalenderdagar), eller

fredagen den 22 april (räknat i arbetsdagar)?

Det rätta svaret är att det angivna antalet dagar avser kalenderdagar. Personen i fråga måste vidta effektiva åtgärder senast den 18 april.

8 När börjar en tidsfrist att löpa om den är angiven i veckor, månader eller år?

Sådana tidsfrister som är angivna i år, månader eller veckor löper ut på motsvarande dag under ifrågavarande år, månad eller vecka, i enlighet med artikel 182 i civilprocesslagen.

En tidsfrist som inleds den 29, den 30 eller den 31 i en viss månad och som löper ut under en månad där inget sådant datum finns, anses upphöra sista dagen i månaden.

En tidsfrist som löper ut på en allmän helgdag eller när delgivningen tillfälligt upphävs förlängs fram till första efterföljande arbetsdag.

9 När löper en sådan tidsfrist ut om den är angiven i veckor, månader eller år?

En tidsfrist som anges i veckor, månader eller år löper ut motsvarande dag under den sista veckan eller månaden eller under det sista året. Om den sista månaden inte har något motsvarande datum till den dag tidsfristen inleddes, löper tidsfristen ut på månadens sista dag. Om tidsfristens sista dag inte är en arbetsdag, förlängs tidsfristen till första påföljande arbetsdag.

10 Om fristen löper ut en lördag, söndag, allmän helgdag eller annan arbetsfri dag, förlängs den till nästa arbetsdag?

Ja, om tidsfristens sista dag inte är en arbetsdag, förlängs tidsfristen till första påföljande arbetsdag.

11 Finns det särskilda omständigheter då tidsfristerna förlängs? På vilka villkor?

Enligt artikel 184 i civilprocesslagen ska den processuella tidsfristen avbrytas och en ny tidsfrist inledas från och med datumet för ny delgivning i följande fall: När någon av parterna har avlidit. I detta fall delges arvingen en ny handling vid den avlidnes senaste hemvist, utan omnämnande av arvingens namn och ställning.

När någon parts ombud har avlidit. I detta fall delges parten i fråga en ny handling.

Den processuella tidsfristen inleds inte, och om den redan har inletts avbryts den med hänsyn till den part som saknar eller har bristande handlingsförmåga, tills en ny person har utsetts för att företräda eller bistå parten, där så är lämpligt.

12 Vilka är tidsfristerna för överklagande?

Ja, särskilda tidsfrister har fastställts på olika rättsområden. Den allmänna tidsfristen för överklagande och kassationsöverklagande är 30 dagar enligt civilprocesslagen. I vissa fall (vid särskilda förfaranden), till exempel när det rör sig om ett interimistiskt föreläggande, är tidsfristen för överklagande fem dagar, vilket är kortare än tidsfristen för att inge allmänrättsliga överklaganden.

13 Kan domstolar ändra tidsfrister, särskilt för att inställa sig eller fastställa ett särskilt datum för inställelse?

Svaret är ja. Detta innebär att domare enligt lag, i vissa undantagsfall, kan förlänga tidsfristen (t.ex. med fem dagar enligt artiklarna 469 och 490 i civilprocesslagen – när det gäller överklaganden respektive kassationsöverklaganden) eller förkorta tidsfristen (t.ex. enligt artikel 159 i civilprocesslagen i anslutning till tidsfristen för delgivning av en stämning fem dagar före förhandlingen).

14 När en handling, som är avsedd för en part som bor på en plats där han eller hon är berättigad till en förlängning av en tidsfrist, delges på en plats där de bosatta inte är berättigade till en sådan förlängning, förlorar denna part då rätten till den förlängda tidsfristen?

Enligt artikel 1088 i civilprocesslagen ska domstolen tillämpa rumänsk processrätt i internationella civilrättsliga förfaranden, om inte annat uttryckligen föreskrivs. Se även svaret på frågorna 5, 11 och 16.

15 Vilka är följderna av att en tidsfrist inte iakttas?

Om absoluta tidsfrister inte iakttas kommer förfarandenas giltighet att påverkas i slutändan, såsom anges ovan. Om relativa tidsfrister inte iakttas måste inte detta innebära att de processuella åtgärderna ogiltigförklaras, men det kan medföra att disciplinära eller ekonomiska påföljder tillämpas gentemot de felande parterna (tidsfrist för avgörande, tidsfrist för förberedelser osv.).

Bristande efterlevnad av processuella tidsfrister kan leda till olika slags påföljder:

Ogiltigförklaring av en processuell åtgärd.

Förlust av tidsfristen för vidtagandet av den processuella åtgärden.

Ogiltigförklaring av den begäran som gjorts till domstolen.

Upphörande av preskriptionstiden för rätten till verkställighet.

Ekonomiska påföljder.

Disciplinära påföljder.

Skyldighet att vidta en ny åtgärd eller göra ändringar i en åtgärd som vidtagits utan respekt för formella krav.

Skyldighet att ge kompensation till målsäganden vid åsidosättande av förfarandemässiga formaliteter.

Enligt artikel 185 i civilprocesslagen förverkas en processuell rättighet som inte utövas inom en viss tidsfrist, om inte annat anges i lag. En processuell åtgärd som vidtas efter att tidsfristen löpt ut ogiltigförklaras. Om lagen föreskriver avbrytande av en processuell åtgärd inom en viss tidsfrist, kan den åtgärd som vidtagits innan tidsfristen löpte ut annulleras på den berörda partens begäran.

16 Vilka rättsmedel finns tillgängliga när en frist har löpt ut för den som har missat tidsfristen?

Enligt artikel 186 i civilprocesslagen ska den part som missat en processuell tidsfrist ges en ny tidsfrist, förutsatt att parten kan styrka att det finns vederbörliga skäl till förseningen. Den berörda parten ska vidta den processuella åtgärden senast 15 dagar efter att tidsfristen återupptagits och samtidigt begära en ny tidsfrist. Om parten utnyttjar rättsmedel är tidsfristens densamma som för överklagande. Begäran om en ny tidsfrist behandlas av den domstol som är behörig att pröva begäran avseende den rättighet som inte utövats inom tidsfristen. Om det är partens fel ställs inga processuella rättsmedel till förfogande.

Senaste uppdatering: 01/03/2021

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.